

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SYTUACJI MATERIALNEJ

I. DOKUMENTACJA DOTYCZĄCA DOCHODU RODZINY

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.1668, z późn.zm.), ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.2220 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (t.j., Dz. U. z 2017 r. poz. 1466).

§ 1

Dokumentacja do wniosku o stypendium socjalne, potwierdzająca wysokość dochodu, dotyczy studenta oraz jego rodziny za rok podatkowy poprzedzający rok akademicki, w którym student ubiega się o stypendium.

Wykaz zaświadczeń, oświadczeń i innych dokumentów, które należy złożyć ubiegając się o stypendium socjalne:

1. **Zaświadczenie z urzędu skarbowego**, dotyczące każdego pełnoletniego członka rodziny, o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. 2018 r. poz. 1509 ze zm.), uzyskanym w roku podatkowym poprzedzającym rok akademicki (bez względu na to, czy jest wykazany dochód) – według wzoru obowiązującego do świadczeń rodzinnych, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. **Zaświadczenie z urzędu skarbowego**, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające następujące informacje:
 - a) forma opłaconego podatku,
 - b) wysokość przychodu,
 - c) stawka podatku,
 - d) wysokość opłaconego podatku- w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student ubiega się o stypendium socjalne – według wzoru obowiązującego do świadczeń rodzinnych, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. **Zaświadczenie** (z ZUS-u, KRUS-u, zakładu pracy) członków rodziny, którzy osiągnęli dochód, o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne za rok kalendarzowy poprzedzający rok akademicki, w którym przyznawane są stypendia.
4. W przypadku **uzyskiwania dochodów i świadczeń za granicą** należy przedłożyć właściwe dokumenty wydane przez zagraniczne odpowiedniki polskich urzędów i instytucji, zawierające dane analogiczne do wymaganych w przypadku dochodów uzyskiwanych w kraju. Wyżej wymienione dokumenty należy przetłumaczyć na język polski zgodnie z § 10 ust. 4-5 Regulaminu świadczeń pomocy materialnej dla studentów Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

5. **Zaświadczenie lub oświadczenie o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu** – dotyczy studenta oraz członków rodziny studenta osiągających te dochody.

Posiadanie dochodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych dokumentuje się dodatkowo zaświadczeniami podmiotów wypłacających te dochody albo innymi zaświadczeniami lub decyzjami. Zgodnie z art. 3 pkt. 1 lit. c ustawy o świadczeniach rodzinnych dochodami niepodlegającymi opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych są:

- renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
- renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
- świadczenie pieniężne, dodatek kompensacyjny oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach m.d. uranu i batalionach budowlanych;
- dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich;
- ryczałt energetyczny, emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939–1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów;
- renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939–1945, otrzymywane z zagranicy;
- zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;
- środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc;
- należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.);
- należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszników, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych;

- należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Służby Więziennej obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód;
- dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne;
- stypendia doktoranckie przyznane na podstawie art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 i 2024), stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1263 i 1669) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom, za wyjątkiem wymienionych w § 14 ust. 2;
- kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich;
- należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób;
- dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.);
- dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych;
- ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”;
- ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003–2006;
- świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora;
- dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego (gospodarstwo rolne – oznacza gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym);
- dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne;
- renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- alimenty na rzecz dzieci;
- świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów;
- kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- świadczenia pieniężne określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaniach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2018 poz. 690 ze zm.);
- świadczenie rodzicielskie;
- zasiłek macierzyński, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.
- stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej.

6. **Zaświadczenie z właściwego organu gminy lub miasta** o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym, z którego ustala się dochód albo nakaz płatniczy za ten rok.

Do powierzchni gospodarstwa rolnego nie wlicza się:

- ziemi oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
- gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
- gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

7. W przypadkach wymienionych w ust. 6 przedłożyć należy dodatkowo:
- a) umowę dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (patrz § 6 ust. 2);
 - b) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną.
 - c) umowę dzierżawy w przypadku oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;
8. W przypadku **rodzin niepełnych** należy przedłożyć odpowiednio dodatkowe dokumenty:
- a) kopię aktu zgonu rodzica/ów;
 - b) kopię odpisów wyroków zasądających alimenty;
 - c) dokument potwierdzający przebywanie studenta w rodzinie zastępczej;
 - d) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
 - e) zaświadczenie z właściwej placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w którym korzysta w niej z całodobowej opieki;
 - f) zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta, a w przypadku cudzoziemców, właściwej instytucji;
 - g) kopię odpisu podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub na rzecz osób spoza rodziny, albo kopię odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną;
 - h) w przypadku przedstawienia wyroku wydanego wcześniej niż przed trzema laty, student składa pisemne oświadczenie o następującej treści: *„uprzedzony o odpowiedzialności karnej grożącej za popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 kk oświadczam, że przedstawiony przeze mnie wyrok alimentacyjny jest aktualny i realizowany przez osobę zobowiązaną”*;
 - i) jeżeli kwota otrzymywanych alimentów jest inna niż kwota podana na wyroku sądu lub ugodzie sądowej należy przedłożyć:
 - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne (komornik) o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów;
 - zaświadczenie właściwego organu przyznającego świadczenie pieniężne w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów z określeniem jego wysokości, bądź o jego braku za rok kalendarzowy, z którego określa się dochód;
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonywaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do jej podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą.

- i) odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego;
- j) kopię prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
- k) kopię odpisu wyroku sądu rodzinnego orzekającego rozwód lub separację.

9. **Inne dokumenty** niezbędne do udokumentowania wysokości dochodów i składu rodziny:

- a) skrócony odpis aktu urodzenia rodzeństwa lub dziecka studenta do 7 roku życia;
- b) zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły lub szkoły wyższej rodzeństwa lub dzieci wnioskodawcy do ukończenia 26 roku życia;
- c) skrócony odpis aktu małżeństwa, potwierdzający fakt zawarcia związku małżeńskiego przez studenta lub jego rodzeństwo;
- d) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności studenta lub członków rodziny studenta, o ile nie uczą się i pozostają na utrzymaniu studenta lub rodziny studenta;
- e) informacja z sądu o toczącym się postępowaniu w sprawie o przysposobienie dziecka lub prawomocny wyrok sądu rodzinnego stwierdzający przysposobienie dziecka w przypadku osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem, lub która wystąpiła o przysposobienie tego dziecka (dziecko to wlicza się wówczas do rodziny studenta);
- f) zaświadczenie z urzędu pracy, potwierdzające fakt pozostawania bez pracy z prawem lub bez prawa do zasiłku, w przypadku bezrobotnych członków rodziny studenta, o ile osoby te wliczane są do składu rodziny studenta.

§ 2

Cudzoziemcy, o ile przysługuje im prawo do świadczeń przedstawiają dodatkowo:

- kserokopię Karty Polaka lub kserokopię decyzji w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia;
- kserokopię karty pobytu w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 lub art. 186 ust. 1 pkt. 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107, 138 i 771) lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy albo ochrony czasowej albo ochrony uzupełniającej;
- certyfikat poświadczający znajomość języka polskiego jako obcego, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 931), co najmniej na poziomie biegłości językowej C1.

§ 3

Dodatkowo student może przedstawić:

- a) dokumenty, które poświadczają trudną sytuację rodzinną np.: zaświadczenie o otrzymywaniu zasiłków z ośrodka pomocy społecznej (*zasiłków nie wlicza się do dochodu rodziny, są jednak poświadczaniem trudnej sytuacji materialnej*);
- b) zaświadczenie właściwego organu o sytuacji kryzysowej w rodzinie studenta;
- c) zaświadczenie o przebywaniu członka rodziny studenta w miejscach odosobnienia.

II. ZASADY USTALANIA DOCHODU RODZINY

§ 4

1. W celu obliczenia wysokości dochodu w rodzinie sumuje się wszystkie dochody uzyskane w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym student złożył wniosek o przyznanie stypendium socjalnego, z zastrzeżeniem przepisów § 10-13 o dochodzie uzyskanym i utraconym oraz § 14-15.

2. Do obliczenia dochodu w rodzinie przyjmuje się dochody w wysokościach netto. Są to:
 - a) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509 ze zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, faktycznie zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
 - b) dochody z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągane przez osoby fizyczne.

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku;
 - c) inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, o których mowa w § 1 ust. 5.
3. Jeżeli osoba prowadząca działalność opodatkowaną na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym osiągała również dochody opodatkowane na zasadach ogólnych (np. z tytułu pobierania świadczeń w razie choroby lub innej pracy zarobkowej) wówczas dochody te sumuje się.

§ 5

1. W dochodzie rodziny studenta uwzględnia się kwotę zasądzzonego świadczenia alimentacyjnego.
2. W przypadku, gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej lub wyższej od ustalonej wyrokiem, ugodą sądową lub ugodą przed mediatorem, do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalania prawa do stypendium socjalnego wlicza się alimenty w otrzymanej wysokości.
3. Kwoty alimentów świadczonych na rzecz osób spoza rodziny studenta odejmuje się od dochodu rodziny studenta.

§ 6

1. Dochód z prowadzenia gospodarstwa rolnego ustala się na podstawie powierzchni użytków rolnych w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłaszanego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 ze zm.). W przypadku uzyskiwania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz dochodów pozarolniczych dochody te sumuje się.

Dochód ten jest ogłaszany corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Np.: w **2018 r.** dochód roczny z 1 ha przeliczeniowego wynosił **2.715 zł.**

Zgodnie z ustawą o podatku rolnym wysokość przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego jest ogłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego nie później niż do dnia **23 września każdego roku.**

2. Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego nie wlicza się:
 - a) ziemi oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
 - b) gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
 - c) gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników umowa dzierżawy zawarta jest w formie pisemnej na okres co najmniej 10 lat i zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

- małżonkiem wydzierżawiającego;
- jego zstępnym lub pasierbem;
- małżonkiem zstępnego lub pasierba;
- osobą pozostającą z wydzierżawiającym we wspólnym gospodarstwie domowym;
- małżonkiem osoby pozostającej z wydzierżawiającym we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Ustalając dochód rodziny z tytułu dzierżawy gospodarstwa rolnego:
 - a) do dochodu rodziny wlicza się czynsz dzierżawy otrzymany od dzierżawcy gospodarstwa, jako dochód niepodlegający opodatkowaniu;
 - b) dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego przez dzierżawcę gospodarstwa pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.

§ 7

1. Jeżeli rodzic studenta lub student, który ubiega się o stypendium socjalne, jest jednocześnie opiekunem prawnym dziecka, w dochodzie jego rodziny uwzględnia się dochody dziecka pozostającego pod opieką prawną, a w liczbie członków rodziny uwzględnia się również ww. dziecko.
2. W skład rodziny studenta nie wlicza się rodzeństwa lub dzieci studenta w wieku powyżej 26 lat nawet, jeżeli pozostają na utrzymaniu rodziny chyba, że legitymują się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.
3. Przy ustalaniu prawa do stypendium socjalnego nie uwzględnia się członka rodziny studenta przebywającego w pieczy rodziny zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Za instytucję zapewniającą całodobowe utrzymanie uważa się: dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.

4. Student, który wychowywał się w rodzinie zastępczej zobowiązany jest dołączyć do wniosku o stypendium socjalne dokumenty potwierdzające fakt przebywania w rodzinie zastępczej.
5. Do rodziny studenta nie wlicza się konkubenta studenta lub konkubenta członka rodziny studenta.

6. Ustalając dochód rodziny nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego członka rodziny studenta i nie wlicza się wyżej wymienionej osoby w skład rodziny.

§ 8

1. W przypadku, gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do stypendium socjalnego.
2. W przypadku, gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie osiągał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do stypendium, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut z ostatniego dnia roboczego pełnego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym dochód został uzyskany.
3. Dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejsza się odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.

§ 9

W przypadku zmiany liczby osób w rodzinie studenta, utraty bądź uzyskania dochodu wysokość stypendium ustalona jest ponownie w zależności od terminu zgłoszenia ww. faktu w Biurze Stypendialnym z zastrzeżeniem § 11 – 12 i § 13 ust. 5-6:

- w pierwszym przypadku: na podstawie dochodów żyjącego rodzica z roku kalendarzowego, z którego ustala się uprawnienia do stypendium socjalnego i przyznanej renty rodzinnej (o ile taka studentowi lub rodzeństwu studenta przysługuje);
- w drugim przypadku: na podstawie udokumentowanego dochodu rodziny pomniejszonego o utracony dochód lub powiększonego o dochód uzyskany.

III. UTRATA LUB UZYSKANIE DOCHODU

§ 10

W dochodzie rodziny studenta, warunkującym prawo do stypendium socjalnego uwzględnia się dochód utracony, jak i uzyskany. Zarówno utrata, jak i uzyskanie dochodu zostaje odniesiona do dochodu na podstawie, którego ustala się prawo do stypendium (w roku akademickim **2020/2021** podstawą ustalenia uprawnień stanowi dochód za **2019** rok, z zastrzeżeniem przepisów o dochodzie utraconym i uzyskanym).

§ 11

1. Za **utratać dochodu** uznaje się następujące okoliczności:
 - a) uzyskanie prawa do urlopu wychowawczego;
 - b) utratę zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych;
 - c) utratę zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
 - d) utratę zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303);
 - e) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r. poz. 2336 oraz z 2018 r. poz. 650 i 858) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.);

- f) utratę zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
 - g) utratę zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;
 - h) utratę świadczenia rodzicielskiego;
 - i) utratę zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników;
 - j) utratę stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. W przypadku utraty dochodu przez jednego z członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym przyznawane są stypendia lub po tym roku, ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się dochodu utraconego.
3. Do wniosku należy dołączyć:
- a) dokument potwierdzający utratę dochodu np.: świadectwo pracy lub inny dokument potwierdzający datę utraty dochodu oraz wysokość utraconego dochodu;
 - b) zaświadczenie z urzędu pracy potwierdzające fakt pozostawania bez pracy z prawem lub bez prawa do zasiłku w przypadku bezrobotnych członków rodziny studenta lub studenta, o ile osoby te wliczane są do składu rodziny studenta (zasiłek dla bezrobotnych należy podać w wysokości netto);
 - c) zaświadczenie pracodawcy o terminie urlopu wychowawczego studenta lub członka rodziny studenta i okresie na jaki został on udzielony.

§ 12

1. Za **uzyskanie dochodu** uważa się następujące okoliczności:
- a) zakończenie urlopu wychowawczego;
 - b) uzyskanie zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych;
 - c) uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
 - d) uzyskanie zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym;
 - e) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
 - f) uzyskanie zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
 - g) uzyskanie świadczenia rodzicielskiego;
 - h) uzyskanie zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników;
 - i) uzyskanie stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. W przypadku uzyskania przez studenta lub członka rodziny studenta dochodu **po roku kalendarzowym**, z którego dochody stanowią podstawę do ustalenia uprawnień do stypendium, do dochodu rodziny dodaje się miesięczną kwotę dochodu osiągniętego przez tę osobę za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, o ile dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium.

3. W przypadku uzyskania dochodu przez studenta lub członka rodziny studenta **w roku kalendarzowym** poprzedzającym okres stypendialny (tj. w roku będącym podstawą ustalania uprawnień), ustalając dochód członka rodziny osiągnięty w tym roku, dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do stypendium.
4. Dokumentem określającym wysokość uzyskanego dochodu może być:
 - a) dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez studenta lub członka jego rodziny oraz liczbę pełnych miesięcy, w których dochód był osiągany – w przypadku uzyskania dochodu **w roku kalendarzowym** poprzedzającym rok akademicki, w którym przyznawane są stypendia (w roku akademickim **2020/2021** podstawą ustalenia uprawnień stanowi dochód za **2019** rok, z zastrzeżeniem przepisów o dochodzie utraconym i uzyskanym);
 - b) dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny z miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu **po roku kalendarzowym** poprzedzającym okres przyznawania stypendium.

§ 13

1. Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny, osoba ucząca się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.
2. W przypadku przyznania stypendium socjalnego po uwzględnieniu utraty dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej, po upływie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, ustalone prawo do stypendium weryfikuje się z uwzględnieniem ust. 1 oraz ust.5.
3. W przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do stypendium, w tym na wysokość otrzymywanego stypendium oraz o okolicznościach, o których mowa w ust. 1, student zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia o tym Komisję Stypendialną lub Odwoławczą Komisję Stypendialną, pod rygorem uznania stypendium za nienależnie pobrane (w całości lub części).
4. Student, który pobrał nienależnie stypendium socjalne zobowiązany jest do jego zwrotu. Za nienależnie pobrane stypendium socjalne uznaje się stypendium:
 - a) wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie, zawieszenie prawa do stypendium lub zmniejszenie wysokości przysługującego stypendium albo wstrzymanie wypłaty stypendium w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
 - b) wypłacone w związku z zastosowaniem przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu – po ustaleniu, że wystąpiły okoliczności o których mowa w ust. 1 i ust. 5;
 - c) przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą to stypendium;
 - d) przyznane na podstawie decyzji, której następnie stwierdzono nieważność z powodu jej wydania bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa albo stypendium socjalne przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania i studentowi odmówiono prawa do stypendium;
 - e) stypendium wypłacone osobie innej niż osoba, która została wskazana w decyzji przyznającej świadczenia rodzinne, z przyczyn niezależnych od organu, który wydał tę decyzję.

5. W przypadku gdy uzyskanie dochodu powoduje utratę prawa do stypendium socjalnego lub obniżenie jego wysokości, stypendium nie przysługuje lub przysługuje w niższej wysokości od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.
6. W przypadku utraty dochodu prawo do stypendium socjalnego ustala się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata dochodu, nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku o ponowne ustalenie uprawnień do stypendium socjalnego.

II. IV. DOCHODY, KTÓRE NIE SĄ WLICZANE DO DOCHODU RODZINY

§ 14

1. Do dochodów rodziny studenta nie są wliczane dochody nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, które nie zostały wskazane w katalogu dochodów wymienionych powyżej w § 1 ust. 5. Będą to np.:
 - świadczenia rodzinne (tj. *zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne*);
 - świadczenia z pomocy społecznej przysługujące na podstawie ustawy o pomocy społecznej (tj. *zasiłki stałe, okresowe, celowe itd.*).
2. Ponadto do dochodu nie wlicza się:
 - a) świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j., Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.);
 - b) stypendiów otrzymywanych przez uczniów, studentów i doktorantów w ramach:
 - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej;
 - niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
 - oraz umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów albo międzynarodowych programów stypendialnych;
 - c) świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie przepisów o systemie oświaty;
 - d) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, 1540, 1552 i 1629).

V. PRZEPISY OGÓLNE

§ 15

1. Przez pobieranie nauki rozumie się bycie uczniem szkoły lub studentem szkoły wyższej w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych:
 - a) poprzez szkołę rozumie się: szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy;
 - b) poprzez szkołę wyższą rozumie się: uczelnię, w rozumieniu przepisów ustawy o szkolnictwie wyższym oraz kolegium pracowników służb społecznych.
2. Poprzez szkoły ponadgimnazjalne rozumie się szkoły, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

- a) zasadnicze szkoły zawodowe o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w szkołach wymienionych w lit. e – f.
- b) trzyletnie licea ogólnokształcące, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- c) trzyletnie licea profilowane kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- d) czteroletnie technika, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- e) dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla absolwentów szkół wymienionych w lit. a, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- f) trzyletnie technika uzupełniające dla absolwentów szkół wymienionych w lit. a, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- g) szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu,
- h) trzyletnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.

Przepisy dotyczące ust. 2 obowiązują do 31.08.2017 r. Od 01.09.2017 r. poprzez szkoły ponadpodstawowe rozumie się szkoły, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.